

Waren we dieren

Dorien Dijkhuis

waren we dieren

Nieuw Amsterdam

© Dorien Dijkhuis 2019

Alle rechten voorbehouden

Grafisch ontwerp © Peter Boersma

Foto auteur © Mariëlle Gebben

NUR 306

ISBN 978 90 468 2590 7

www.nieuwamsterdam.nl

*As soon as you discover the truth it's already gone: the moment passed.
I ask: what is? Reply: it's not.*

Clarice Lispector

We hikken een oerknal

Oorzaken

nog één keer bekijken: de kamers, lukraak
lades opentrekken, stof van lijsten blazen
verbanden zoeken, gezichten
op klassenfoto's

dat je als kind bijna verdronk
en of dat wat te maken heeft met je afkeer
van vaatwasmachines

terugkeren naar die dag in het bos waarop je
me leerde het mes te hanteren en wat initialen waren

dat ik je later iets vroeg, jij eerst zweeg
en toen je handen bewoog alsof je een vogel
bevrijdde

weten wat blijft: de lades, de foto's, de bast
van de berk, onze namen

het maanvormig litteken op mijn knokkel
dat vervaagde met de jaren, maar nog steeds
zeurt wanneer ik ergens aanklop

Te krap voor wat past

het begint met het trage zwiepen van de populieren, de lucht die zich uitrolt als een grijze ontwakende kat, de huiver van een onzichtbare vinger langs de huid van je hals

de gedachte aan föhns, aan veren, een helling met duingras waar wind over waait, manieren om een sjaal om te slaan badkamerdamp, condens op de ramen waarin je je vinger

steden die onder water verdwenen, waar je soms nog glimpen van opvangt als je sjeest over gloeiend heet asfalt

de druppel waarin zich de wereld verzamelt, steeds voller te vol, haast te krap voor wat past in je borst

zo barst het los

laten we gaan dan met rubberlaarzen en knalgele jassen op naar de stad om te zien hoe op pleinen en in straten het stampen begint, het machtige stampen in plassen

Ruggengraat

de man achter het scherm scant de inhoud
van mijn koffer, of ik weet dat Amerika
elk jaar verder vliegen is

de keren dat ik je vanuit vreemde
hotelkamers belde, duizenden
kilometers zeebodem vervormden je stem

de nachten dat we telefonerend
naar buiten keken, heimwee bestreden
de maan, waar je ook bent ter wereld
is dezelfde als thuis

die keer dat je me niet herkende
je kwam me ophalen van het vliegveld
zei dat ik heel anders was dan toen ik vertrok

ik til mijn koffer van de band, strik
mijn veters, stap naar de zone achter mijn land

in de oceaan duwt ondertussen
de onderzeese ruggengraat de continenten
uit elkaar

ook de maan verwijdert zich elk jaar
3,8 centimeter van de aarde

Goede reis

in Argentinië stappen mensen met hun rechterbeen
het nieuwe jaar in, in Colombia lopen ze
met een lege koffer door de straat

voordat de camera werd uitgevonden trok men
op de muur met kalk een lijn rond het lichaam van degene
die op reis ging

dromen is reizen zonder je te verplaatsen
een bed wordt ook wel koffer genoemd

's nachts voelt alleen zijn anders dan overdag
misschien omdat je in het donker geen schaduw hebt

als je goed kijkt zie je dat de moedervlekken
op je huid sterrenbeelden vormen

zie je een ster vallen, kijk je terug in de tijd
en mag je een wens doen voor later

als je ooit terugkeert zal ik je herkennen aan de
kalkdeeltjes, sterrenstof op je schouders

Feest

het begon met de woorden van de wiskundedocent
'de kans is minimaal dat u hier bent, gaat u gerust
de opties na:

één voorvader het echtelijke berenvel ontzegd
één dansavond om verstuurde enkel afgezegd, één
postkoets overvallen of van klif gestort, één grootvader
die níét ternauwernood zijn ware tussen de
annonces in het Sallands Dagblad vond

om maar te zwijgen van de haai, bacterie, vallende
piano op zijn pad, de maniak, gek, wegpiraat

de kans dat u er bent, kortom, is onbestaand
verwaarloosbaar, laat staan – en met een weids
gebaar omarmde hij de hele klas – u allemaal'

ik denk dat dat de druppel was
we verlieten zwiiggend het lokaal, persten voeten
in te kleine schoenen, stiftten lippen, bliezen
ballonnen, hingen slingers op, we vierden feest

we zijn hier niet, we zijn hier
nooit geweest

Pogingen om dichters bij elkaar te komen

ga als katten op schuurtjes staan
wie als eerste wegstijgt is af

rol een meetlint uit in de woonkamer
leg alles erlangs: wie wie het vaakst
en wie van wie het meest

markeer met watervaste stift de plekken
waar je nooit bent aangeraakt

jaag achter elkaar aan als draaimolenpaarden
draai pijlen van de foto's
die voor de koelkast waren gemaakt

roep dingen, onherroepbare dingen
'ik wou dat ik nooit' of 'als ik dít had geweten'

je kunt nu de deur barricaderen, het bonzen
negeren, met je vingers in je oren hard
een liedje zingen

of elkaar als beursgeslagen bokkers
in de armen vallen, tegelijkertijd
'het spijt me' denken

's nachts wanneer de ander bijna slaapt
'en toch hè?' zeggen

volgens de regels van de cirkelredenering
kun je nu van voren af aan beginnen

Gezocht

tegelijkertijd de rand van de tafel vastgrijpen bij het besef
dat zitten op een stoel niet kan, dat er altijd
ruimte blijft tussen de zitting
en je spijkerbroek

van school naar huis tellen we posters
van vermiste poezen op lantaarnpalen, raken
in het voorbijgaan alle stopborden aan, passeren
de boom die je vader pootte bij je geboorte

onderweg roken we sigaretten in het bushok
dat al jaren niet meer op de route ligt, we raken elkaar
niet aan, maar zitten zo dicht bij elkaar dat ik
de rook je longen in hoor gaan

soms overvalt het me nog, de neiging tegen de wind in
te fietsen, te voelen dat iets me terugtrekt
in een verlaten straat mijn naam roept, een vermiste
kat waarnaar wordt uitgekeken

Negende leven

laten we afspreken: jij kiest
een plek, ik tel tot honderd

jij blijft waar je bent, ik zoek door
tot ik je heb gevonden

één van ons
mag maar bewegen

laten we deze keer voorkomen
dat we in tegengestelde richting lopen

Vannacht was ons lichaam een Boeing 747

je noemde ons een schitterende machine en ik
voelde onze armen zich spreiden, onze benen
zich draaien tot staart, onze buik en borstkas verbreden

toen ik niet geloofde in vliegen, sprak je
me moed in, toen ik bang was te vallen, dansten
stewardessen bezwerende passen

je zei dat er niets viel te vrezen, we lagen
op schema, we werden verwacht

zo maakten we vaart, stegen
als eenden tegen de wind in

we zweefden zelfs even